

TRADUCCIÓ

Esperança Piquer i Ferrer

1570, 18, gener

Simeó Jofre, mercader de la ciutat de Barcelona i la seva muller, Andreua, venen a Pere del Soto, àlies, del Serdà, dues peces de terra amb vinya plantada, situades a la parròquia de Santa Eulàlia de Provençana, al lloc de "Collblanc" pel preu de 52 lliures barceloneses i 10 sous.

Arxiu de L'Hospitalet – Arxiu Històric, pergami, any 1570.

En nom de Deu. Sàpiga tothom que nosaltres Simeó Jofre, mercader ciutadà de Barcelona i Andreua, la meva muller, amb el nostre ple coneixement per nosaltres i pels nostres hereus i successors amb aquesta venda concedim perpètuament a vos Pere del Soto, àlies del Serdà, carnisser present a la ciutat de Barcelona, i als vostres i a qui vosaltres voldreu, tota aquella peça de terra amb vinya plantada en 3/4 parts [de mujada¹] de terra -poc més o menys- amb les entrades i les eixides que jo dit Simeó Jofre per raó dels títols davall escrits, tinc i posseeixo a la parròquia de Santa Eulàlia de Provençana, en el lloc anomenat "lo Collblanch" al costat d'una altra peça de terra la qual avui conjuntament també us venem. I ho tinc tot pels hereus i successors de Bernat Corts de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, pel cens de 6 sous moneda de Barcelona, pagador cada any el primer dia del mes de setembre; i el dit Bernat Corts ho té per la pabordia² del mes de setembre de l'església de Barcelona i en nom seu i del seu paborde³ sota domini i alou de la dita pabordia pel cens de 3 sous [moneda de Barcelona], pagador a les calendes del mes de setembre. I aquesta peça de terra que ara us venem, limita: a orient, amb una altra peça de terra que també us la venem avui; al sud, amb la propietat del discret Joan Just, notari, i a occident, amb la propietat de Joan Figuera -difunt- hortolà de la ciutat [...] Ferran de Medina, rajoler de la dita ciutat. Així doncs, també amb la mateixa venda us veng tota aquella altra peça de terra amb vinya plantada en 3/4 parts [de mujada] -poc més o menys- amb les entrades i les eixides, drets i totes les seves pertinences que jo [tinc] i posseeixo a la dita parròquia de Santa Eulàlia de Provençana en el lloc anomenat "lo Collblanch". I

¹ Mesura agrària equivalent a 4.896'5 m².

² Divisió administrativa que feia servir la catedral de Barcelona per gestionar els seus béns. Corresponien a dotze divisions i tenien el nom de cadascun dels mesos de l'any.

³ El paborde era l'encarregat de cobrar les rendes dels béns de la catedral que li eren assignats.

ho tinc tot pels hereus i successors de Bernat Corts de la dita parròquia, pel cens de 12 sous moneda de Barcelona, pagador cada any el primer dia del mes de setembre [...] i limita: a orient, a la part superior de l'esmentada peça de terra; al sud, amb la propietat del dit discret Joan Just, notari; a occident, amb la propietat del dit Joan Figuera -difunt- hortolà de la dita ciutat i al nord, amb la propietat del dit Ferran de Medina, rajoler de l'esmentada ciutat. I m'han pervingut les esmentades [...] Simeó Joffre pel títol de donació en [...] Violant Mestra, vídua i muller que havia estat de l'honorable Pere Mestre -difunt- mercader, ciutadà de l'esmentada ciutat, en virtut dels capítols matrimonials estipulats entre jo mateix el dit Simeó Joffre i la dita senyora [...] instrument rebut pel discret [...] notari reial i públic de Barcelona, el dia 30 del mes de maig de l'any de la nativitat del Senyor de mil cinc-cents cinquanta-nou, tal i com en donà fe el notari. I a la dita Violant Mestre li havien pervingut com a hereva universal del seu marit [...], tal i com consta a l'instrument públic en pergami escrit. Ambdós protocols fets a Barcelona en dos instruments diferents, el primer dels quals datat el dia dijous [...] del mil cinc-cents trenta-dos i [...] signat pel discret Joan Dot, ciutadà de Barcelona, autoritat reial i notari públic per tota la terra i domini de l'escrivania major de la cort del veguer de Barcelona i en nom de l'honorable Joannot Toterre(?) donzell [...]. I totes les coses esmentades li havien pervingut al dit Pere Mestre pel títol d'establiment emfitèutic⁴ donat sobre les dues esmentades peces de terra, fet per Bernat Corts de l'esmentada parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, segons consta en els dits contractes d'establiment en dos [instruments] fets a Barcelona el 28 de febrer de l'any de la nativitat del Senyor de mil cinc-cents vint-i-set, conclosos i signats per l'infrascrit Jaume Sastre, notari públic de Barcelona, el qual té els legítims títols i escriptures [...]. I amb aquesta venda i també concessió, nosaltres els cònjuges Joffres fem donació perpètuament a vos dit Pere del Soto, àlies del Serdà i als vostres i a qui vosaltres voldreu de les dues peces de terra, tal i com millor i més favorablement es pugui entendre per a profit vostre i dels vostres [...] i donem a conèixer que totes les coses que us hem venut del nostre dret i possessió, us les traspassem a vos amb els drets, el domini i la possessió d'una manera irrevocable i amb ple dret perquè ho tingueu tot el temps d'una manera pacífica i sense cap impediment, ni contradicció per part nostre ni per part d'altres persones. Us prometem que us donarem a vos o a qui vosaltres voldreu la possessió material de tot allò que us hem venut i així ho farem perpètuament a vos i a qui vosaltres voldreu [...] tanmateix si vos o els vostres voleu, abans de l'instrument de la disposició del domini, prendre la dita possessió, ho podeu fer quan vosaltres vulgueu i retenir-la lícitament en poder vostre. I certament nosaltres mentrestant [...] o vos i els vostres en vigor de la dita facultat que nosaltres us donem i concedim, és a dir, la de prendre el poder sobre totes les coses esmentades, disposem que us ho venen a vosaltres i als vostres i a qui en el vostre nom vulgueu i que ho podeu tenir i posseir, coneixedors dels vostres drets [...] i en vigor d'aquestes paraules i de les disposicions legals que instituïm que la dita possessió sigui transferida íntegrament a vos i als vostres i per això que us sigui lliurada realment materialment i de fet. A més a més, per raó de la mateixa naturalesa d'ambdues vendes [...] cedim, manem i transferim a vos el dit comprador i als vostres i als vostres successors i a qui vosaltres voldreu, tots els drets i accions reals i personals, mixtes, útils i directes, ordinàries i extraordinàries i totes aquelles altres que a nosaltres els venedors ens competeixen [...] tot el que a vosaltres venem i en contra de qualsevol persones i coses, disposicions dels drets i accions abans anomenades i de tot allò que podeu al·legar vosaltres i els vostres i aquells que vosaltres voldreu, tractant, responnent, defenent, provant, proponent i replicant tant en un judici com fora judici. I per fer tot allò que nosaltres abans podíem fer, us cedim -per la mateixa naturalesa de la venda- la possessió tant ara com en un futur i en tot temps. I d'aquesta manera certament

⁴ Contracte pel qual un senyor dóna a una altra persona el domini útil d'una terra a canvi de rebre una quantitat de diners o un cànon en fruits.

nosaltres us posem a vos i als vostres en el nostre lloc, constituint-vos en senyors i procuradors [...] tanmateix sempre i a més a més de tot el que s'ha esmentat, venem també el cens de sis sous que grava sobre la primera peça de terra, pagador el dia primer del mes de setembre i el dret, domini i fadigas de trenta dies [...] domini i fadiga de trenta dies de la dita pabordia i del seu paborde i en nom d'ella mateixa; cens que com ja s'ha dit, grava sobre la dita peça de terra la qual a vos sobre el primer [...] i no obstant, doneu fidelment al dit paborde el delme dels fruits de la dita peça de terra ja que la dita pabordia i el seu paborde en tenen el lluïsmen⁶ sobre tot allò que s'ha esmentat [...] pagador cada any el dia primer del mes de setembre i el dret, el domini i la fadiga de trenta dies als dits hereus i successors de l'esmentat Bernat Corts i [...] la venda és de 52 lliures i 19 sous moneda de Barcelona. I renunciant a l'excepció de la no numerària pecúnia i de la mateixa manera no pagada i no havent hagut ni rebut res de vosaltres [...] tots aquests altres drets us els donem amb coneixement i us concedim a vos la donació irrevocable entre vius i reconeixem que totes les coses esmentades que us venem, valen el preu que ha estat convingut amb anterioritat [...] totes les milliores que hem fet i que vos i els vostres i aquells que vosaltres voldreu fareu en aquest lloc, tot ho podeu tenir i posseir en sana pau i seguretat d'aquelles persones que les hàviem tingudes abans i us garantim que vos i els vostres sereu sempre legal posseïdors [...] i que tot continuarà d'aquesta manera fins que potser en algun moment alguna persona o persones volguessin interposar qüestions, demandes contra vos i els vostres [...] i per la mateixa naturalesa de tot allò que hem esmentat, us venem a vos les peces de terra conjuntament amb totes les disposicions legals referides a elles i a més a més en ple coneixement convenim i us prometem que si impetuosament contra vos i els vostres, els nostres successors i els nostres [...] i si nosaltres féssim intencionadament un litigi llarg i onerós o que duguéssim a terme qüestions legals que totes les despeses -des del començament fins a la fi- serien a càrrec nostre o si vos i els vostres o els vostres successors volguéssiu interposar les mateixes qüestions legals [...] vos i els vostres us veiéssiu amb la necessitat de denunciar-ho o d'apel·lar-hi o si vos i els vostres triéssiu de fer i de dur a terme aquestes qüestions legals per vosaltres mateixos, nosaltres convenim i prometem a vos que nosaltres i els nostres us donaríem, restituiríem, solventaríem i esmenaríem [...] i als vostres successors [...] les despeses sorgides del litigi o litigis, així com de l'evicció⁷ de tot allò que nosaltres ara us venem a vos i als vostres, conjuntament amb els danys, despeses i interessos que vos i els vostres hauríeu de suportar o d'igual manera sucumbir [...] i cadascú de nosaltres i els nostres us servem a vos i als vostres de tots aquells danys, despeses i interessos d'una possible condemna o simplement i manifestament d'algun altre tipus d'exigència o argument verbal. I perquè tot això es compleixi amb fermesa [...] ens obliguem davant de vos el dit comprador i dels vostres i pels vostres successors amb tot allò que és nostre conjuntament amb els béns mobles i immobles allà on els tenim i on els tindrem. Renunciem al benefici de la nova constitució i a la divisió del tot i [...] infrascrit renuncio a tot allò que fa esment al benefici del senatconsult vel·leia⁸ a favor de les

5 Dret de preferència de compra que té el senyor directe d'adquirir una terra que ell mateix havia establert en emfiteusi quan el senyor útil la vol traspassar a un tercer.

6 Dret del senyor directe a rebre una part del valor de la terra establerta en emfiteusi quan aquesta es transmet a una tercera persona i el dit senyor aprova així la transmissió.

7 Estipulació que apareix en un contracte de compra-venda per la qual el venedor s'obliga a respondre davant la possible reclamació d'una tercera persona sobre la cosa venuda.

8 Excepció a qualsevol demanda o petició judicial que tingui per objectiu l'execució d'una obligació assumida per una dona; posteriorment aquesta institució es completà amb l'autèntica de Justinia que començava amb el títol "Si qua mulier" per la qual es declararen nuls tots els actes d'intercessió de la muller a favor del marit.

dones que comença "Si qualsevol dona", i amb relació amb el benefici vel-leià, el meu dot i l'esponsalici i els meus drets hipotecaris sobre tot això [...] vull que nosaltres dits venedors, renunciem a tots els drets sense oposició. I tot allò que hem venut ho assegurem nosaltres els dits venedors sense violència ni injúria sinó que intencionadament jurem per les nostres ànimes per Déu Nostre Senyor i sobre els Quatre Evangelis [...] atendre i complir, tenir i observar i no contravenir cap dret ni causa ni disposició. Així doncs, tot allò que hem dit sobrescrit nosaltres ho pactem, convenim i prometem al dit venedor [...] vos i tota la resta de coses que us interessin i que us puguin interessar acceptades, pactades i legítimament estipulades. Fet a Barcelona el dia 22 del mes de novembre de l'any de la nativitat del Senyor de mil cinc- [...] i Andreua muller del venedor qui tot ho lloem, signem i jurem.

Testimonis de tot això són: Joan Castelló, corredor de coll ciutadà, Miquel Mongay i Onofre Alonço, oficials d'escribania habitants de Barcelona.

Signa el reverend senyor Jaume Tries, paborde de la pabordia del mes de setembre de la canònica de l'església de Barcelona el qual signa la disposició del domini, el cens i el dret del domini, la fadiga de trenta dies en nom seu i pels successors de l'esmentada pabordia, en tot i sobre tot per sempre permanent, la qual signatura [...] autoritat de l'infrascrit notari públic de Barcelona el dia 20 del mes de desembre de l'any de la nativitat del Senyor de mil cinc-cents seixanta-nou, presents en qualitat de testimonis: Antoni Nadal, fuster i Jaume Vidal, oficial d'escribania habitant de Barcelona. I per això jo dit Jaume Sastre [...] i per a major evidència com és habitual en el meu ofici de notari, poso el meu signe.

Signa Jerònima Corts, vídua i muller que havia estat de Bernat Corts -difunt-, agricultor, de la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià, diòcesi de Barcelona, usufructuària de tota l'herència sobre les possessions que foren del seu marit, a raó del seu dot i esponsalici i altres drets seus [...] General de Catalunya, editada a Perpinyà, que s'inicia amb "Hac vestre etc". I també en pacte i retenció per ella mateixa fets per l'herència del seu fill Bernat Corts, agricultor, de la dita parròquia i en temps anteriors pels seus capitols matrimonials [...] trenta dies els seus i tot allò que és seu, íntegrament per tots i per totes les coses sempre permanents, la qual signatura es féu per mà i en possessió de Jaume Sastre, autoritat reial, notari públic de Barcelona el dia 20 del mes de desembre de l'any de la nativitat del Senyor de mil cinc-cents seixanta [...] i Jaume Vidal, oficial d'escribania habitant de Barcelona. I per això jo dit Jaume Sastre el qual dita signatura he rebut, escrita de la meva pròpia mà i per major evidència com és habitual al meu ofici de notari, poso el meu signe.

Signa Jaume Sastre, autoritat reial, notari públic de Barcelona el qual he fet l'escrit i l'he conclòs.

Sia conegut per a tothom que nosaltres Simeó Jofre, mercader, ciutadà de Barcelona i Andreua, la meva muller, confessem i reconeixem a vos honorable Pere del Soto, àlies, del Serdà carnisser, ciutadà de Barcelona present que de la meva voluntat dita Andreua [...] realment comptant en presència del notari i dels testimonis infrascrits, totes aquelles 52 lliures i 10 sous moneda de Barcelona, per les quals i a raó del preu estipulat, nosaltres venem perpètuament a vos i als vostres i a qui vosaltres voldreu, tota aquella peça [...] més o menys amb entrades i eixides drets i pertinences que nosaltres teníem i posseïem a la parròquia de Santa Eulàlia de Provençana en el lloc anomenat "lo Collblanc". I ho teníem pels hereus i successors [...] pel cens de 6 sous, moneda de Barcelona, pagador cada any el primer dia del mes de setembre el qual era tingut per la pabordia del mes de setembre de l'església de Barcelona i pel seu reverend paborde en el seu propi nom i sota domini i alou [...] pagador cada any a les calendes del mes de setembre. També tota aquella altra peça de terra amb vinya plantada en 3/4 parts del total de la terra -poc més o menys- amb entrades i eixides drets i pertinences [...] Santa Eulàlia de Provençana i en el lloc del "Collblanc". I tot ho tenim pels hereus i successors de l'esmentat Bernat Corts de la dita parròquia, pel cens de 12 sous moneda de Barcelona, pagador cada any perpètuament l'esmentat dia primer del mes [...] i altres que es puguin manifestar amb l'instrument públic de la venda realitzat a casa del notari

infrascrit el present dia i pel mateix infrascrit notari rebut. I per això, renunciant a l'excepció de la no numerària pecúnia i de la mateixa manera no pagada i també sense haver-hi res i en veritat, sense mantenir injúries o males accions de fet contra ells [...] us fem pagament de les esmentades 52 lliures i 10 sous amb la present àpoca. A més a més, lloem, aprovem, ratifiquem i confirmem a vos el dit comprador la possessió material de tot allò que [...] i volem que la mateixa possessió que vosaltres ara preneu, tingui total validesa i que sigui lliurada realment i de fet amb tots els drets i segons els usos i constitucions. Joffre qui tot ho concedeixo i signo el dia 18 del mes de gener de l'any de la nativitat del Senyor de mil cinc-cents setanta, amb la presència dels testimonis següents: Onofre Alonço i Miquel Mongay, oficials d'escrivania habitants de Barcelona. Signa [...] tot ho dono, concedeixo i signo en el dia d'avui, en presència dels testimonis: Pau Anglès, pedrenyeller ciutadà i Miquel Mongay, oficial d'escrivania, habitant de Barcelona. Signa Jaume Sastre, autoritat reial, notari públic de Barcelona qui tot ho he fet, escrit i conclòs.
